

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეოების მინისტრი

ბრძანება N 2-1159

27/11/2019

ქ. თბილისი

საჩხერის მუნიციპალიტეტში, შპს „კავა კომპანია“-ს ფეთქებადი მასალების საწყობის (ფეთქებადი ნივთიერებების განადგურება) ექსპლუატაციის პროექტზე სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

შპს „კავა კომპანია“-ს მიერ გზშ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილია ფეთქებადი მასალების საწყობის (ფეთქებადი ნივთიერებების განადგურება) ექსპლუატაციის პროექტის სკრინინგის განცხადება.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, შპს „კავა კომპანია“-ს ფეთქებადი მასალების საწყობი განთავსებულია საჩხერის რაიონში, სოფ. სავანეში ფ/კ კახაბერ ჯაფარიძის საკუთრებაში არსებულ, 795 მ² ფართობის, სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე (ს/კ 35.10.67.023), რომელიც შემოღობილია 1.5-2 მ სიმაღლის ღობით. საკვლევი ტერიტორიიდან უახლოესი საცხოვრებელი სახლი მდებარეობს ჩრდილოეთით დაახლოებით 300 მ-ში. ტერიტორიას ასევე ესაზღვრება სასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთები. საწარმოს ტერიტორიიდან 70 მ-ში მიედინება მდ. ყვირილა. საპროექტო ტერიტორია ათეული წლების განმავლობაში განიცდიდა მაღალ ტექნოგენურ და ანთროპოგენურ დატვირთვას, რის გამოც ჩამოყალიბდა ტიპური ტექნოგენური ლანდშაფტი.

გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის მიერ 2019 წლის 5 ივნისს შედგენილ იქნა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის შესახებ ოქმი (N050561), რომლის მიხედვითაც შპს „კავა კომპანია“ ფუნქციონირებდა გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით გათვალისწინებული სკრინინგის გადაწყვეტილების გარეშე.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, შპს „კავა კომპანია“-ს საქმიანობის სფეროა ფეთქებადი მასალების ბრუნვა, რომელიც მოიცავს ფეთქებადი ნივთიერებების შენახვას, აღრიცხვას, შექმნას, განადგურებას და რეალიზაციას.

ფეთქებადი მასალების საწყობი იმუშავებს წელიწადში 300 დღე სამცვლიანი, რვა საათიანი სამუშაო გრაფიკით. საწყობში დასაქმებული იქნება 10 ადამიანი.

„საამფეთქებლო სამუშაოების უსაფრთხოების წესების“, „სამრეწველო დანიშნულების ფეთქებადი მასალების დანაკლისის ტექნიკური გამოკვლევისა და აღრიცხვის ინსტრუქციის“, „ფეთქებადი მასალების სახელმწიფო რეესტრის წარმოებისა და რეგისტრაციის ინსტრუქციის“ დამტკიცების თაობაზე საქართველოს მთავრობის 2006

წლის 16 მაისი №95 დადგენილების მიხედვით შპს „კავა კომპანია“-ს ფეთქებადი მასალების საწყობი მიწის ზედაპირთან მიმართებით განლაგების ადგილის, ექსპლუატაციის ვადის და დანიშნულების მიხედვით წარმოადგენს ზედაპირულ (სათავსების ძირი განლაგებულია მიწის ზედაპირის დონეზე), მოკლევადიან (ერთ წლამდე ვადით), სახარჯო (დანიშნულება) ფეთქებადი მასალების საწყობს. ამავე დადგენილების მიხედვით, ფეთქებადი მასალები მიეკუთვნება საშიშ ნივთიერებათა I კლასს და მათი ბრუნვისას შეთავსებადობის მიხედვით იყოფა ჯგუფებად. შპს „კავა კომპანია“-ს ფეთქებადი მასალების საწყობში ინახება D ჯგუფის ფეთქებადი მასალები (კვამლიანი დენთი; მადეტონირებელ ფეთქებად ნივთიერებათა შემცველი ნაკეთობები სატყორცნი მუხტისა და ინიცირების საშუალებების გარეშე).

დაგეგმილი საქმიანობის სპეციფიკისა და აღნიშნული მოთხოვნების გათვალისწინებით საწყობის ტერიტორიაზე განთავსებულია შემდეგი ობიექტები: დაცვის ჯიხური, დეტონატორების საწყობი, ფეთქებადი მასალების საწყობი, ფეთქებადი მასალების გასაცემი პუნქტი.

ფეთქებადი მასალების შესანახი მიწისზედა მოედანი მიეკუთვნება მკაცრი რეჟიმით დასაცავი ობიექტების კატეგორიას, შესაბამისად დაცული უნდა იყოს მთელი დღე-ღამის განმავლობაში. ამიტომ საწყობის ტერიტორიაზე მოწყობილია სათავსო, რომელშიც განთავსებულია დაცვის ჯიხური. ამავე სათავსოში განთავსებულია ფეთქებადი მასალების გასაცემი პუნქტი, სადაც ხორციელდება ფეთქებადი მასალების გაცემისა და მათი ნაშთის დაბრუნების ოპერაცია.

სკრინინგის ანგარიშის თანახმად დეტონატორების საწყობი განთავსებულია მეტალის ერთ კონტეინერში, ფეთქებადი მასალების საწყობი კი-მეტალის ორ კონტეინერში. კონტეინერები განთავსებულია სპეციალურად მოწყობილ საკონტეინერო მოედანზე ჩალაგებულ ბეტონის ბლოკებზე. ზემოაღნიშნული დადგენილების მიხედვით ფეთქებადი მასალების სახარჯო საწყობის ტევადობა იზღუდება. შესაბამისად, ფეთქებადი მასალების საწყობის თითოეული კონტეინერის მაქსიმალურ ტევადობად განისაზღვრა 20 ტონა, ხოლო დეტონატორებისა – 75 ათასი ცალი. (ცეცხლგამტარი ზონარი და მისი ამნთები საშუალებები არ იზღუდება).

საწარმოს საქმიანობის პროცესში ადგილი აქვს საყოფაცხოვრებო ნარჩენების წარმოქმნას. პერსონალის რაოდენობის გათვალისწინებით (10 კაცი) წლის განმავლობაში წარმოქმნილი საყოფაცხოვრებო ნარჩენების რაოდენობა შეადგენს დაახლოებით 4,5-4,8 მ³-ს. მათი განთავსება ხდება თავდახურულ კონტეინერში და გაიტანება ადგილობრივი ნაგავსაყრელზე. საწარმოს საქმიანობის პროცესში ასევე მოსალოდნელია საწარმოო ნარჩენების წარმოქმნა ფეთქებადი მასალების ნარჩენების სახით. არსებული პრაქტიკიდან გამომდინარე მოსალოდნელია წლის განმავლობაში 2000 კგ ასეთი ნარჩენის წარმოქმნა, რომლის განადგურებაც მოხდება დაწვის მეთოდით (დაწვით უნდა განადგურდეს მხოლოდ ისეთი ფეთქებადი მასალები, რომელთა აფეთქება შეუძლებელია. დეტონატორებისა და მისი შემცველი ნაკეთობების დაწვით განადგურება აკრძალულია). სკრინინგის განცხადებაში გადმოტანილია საქართველოს მთავრობის 2006 წლის 16 მაისის №95 დადგენილების მოთხოვნები, თუმცა არ არის მოცემული ინფორმაცია პროექტის ფარგლებში აღნიშნული მოთხოვნების დაკმაყოფილების შესახებ. ამასთან,

ზემოაღნიშნული დადგენილებით განსაზღვრულია, რომ ერთჯერადად კოცონზე არ შეიძლება დაიწვას 10 კგ-ზე მეტი ფეთქებადი მასალა. თუმცა სკრინინგის განცხადებაში წარმოდგენილი არ არის (გარდა კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოთხოვნებისა) კონკრეტული სქემა, თუ როგორ მოხდება საქმიანობის განმახორციელებლის მიერ ფეთქებადი მასალების ნარჩენების წვის მეთოდით განადგურება.

სკრინინგის განცხადებაში გაანგარიშებული არ არის ფეთქებადი მასალების დაწვით განადგურებისას ზემოაღნიშნული რეგლამენტით განსაზღვრული უსაფრთხო მანძილი, რაც საჭიროებს დამატებით შესწავლას.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში, გაფრქვევის სტაციონარული წყაროები არ არსებობს და ატმოსფერულ ჰაერზე მოსალოდნელი ზემოქმედება არ იქნება მნიშვნელოვანი, ასევე აღნიშნულია, რომ დაწვის მეთოდით განადგურების შემთხვევაში, ერთჯერადად კოცონზე არ შეიძლება დაიწვას 10 კგ-ზე მეტი ფეთქებადი მასალა, შესაბამისად მოსალოდნელი არაა მავნე ნივთიერებების ზღვრულად დასაშვები კონცენტრაციების გადაჭარბება და ზემოქმედება მოსახლეობაზე. მიუხედავად სკრინინგის განცხადებაში მითითებული ინფორმაციისა, წარმოდგენილი არ არის რომელი ნივთიერებების და რა რაოდენობით გაფრქვევა მოხდება ატმოსფეროში, რაც საჭიროებს დამატებით შესწავლას.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, ექსპლუატაციის პერიოდში ხმაურის გავრცელების ძირითად წყაროებს წარმოადგენს სატრანსპორტო ოპერაციებისთვის გამოყენებული ტექნიკური საშუალებები. სატრანსპორტო ოპერაციები ხორციელდება მხოლოდ დღის საათებში, შესაბამისად არ არის მოსალოდნელი ხმაურის ნორმების გადაჭარბება და ზემოქმედება მოსახლეობაზე.

გამომდინარე იქიდან რომ საწარმოს სიახლოვეს სასმელი წყალსადენის ქსელი არ არსებობს, ობიექტის სასმელი წყლით უზრუნველყოფისთვის საჭირო წყლის შემოტანა მოხდება სპეციალური ჭურჭლით. სასმელი წყლისთვის გათვალისწინებულია 50 ლიტრიანი ავზი, რომელიც განთავსებულია სათავსოში სპეციალურ მაგიდაზე.

სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლების შეგროვებისთვის დაგეგმილია ბიო ტულეტების მოწყობა, რომელთა განტვირთვაც მოხდება პერიოდულად სპეციალური მანქანების გამოყენებით.

ფეთქებადი მასალების საწყობი წარმოადგენს საფრთხის შემცველ ობიექტს და მისი სპეციფიკიდან გამომდინარე საქმიანობის ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელია მაშტაბური ავარიის ან/და კატასტროფის რისკი. ამასთან, უახლოესი მოსახლე ტერიტორიიდან დაშორებულია 300 მ-ით. შესაბამისად ზემოაღნიშნული საკითხი საჭიროებს დამატებით შესწავლას.

საქართველოს მთავრობის 2006 წლის 16 მაისის №95 დადგენილების მე-9 მუხლის (ზოგადი მოთხოვნები საწყობების მიმართ) მე-10 პუნქტის მიხედვით, საწარმოში უზრუნველყოფილი უნდა იყოს ფეთქებადი მასალების გამოცდისა და განადგურების პირობები. ამ მიზნით პროექტი უნდა ითვალისწინებდეს პოლიგონსა და ლაბორატორიას. რაც აღნიშნული სკრინინგის განცხადებაში გათვალისწინებული არ არის.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სკრინინგის განცხადება გამოქვეყნდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და საჩხერის მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო დაფაზე. საზოგადოების მხრიდან აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები არ ყოფილა წარმოდგენილი.

საქმიანობის სპეციფიკისა და უახლოეს მოსახლესთან დაცილების მანძილის (300 მ) გათვალისწინებით მოსალოდნელია მნიშვნელოვანი ზემოქმედება. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე გარკვეული საკითხები საჭიროებს დამატებით შესწავლას და შეფასებას.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-6 ნაწილის , ამავე კოდექსის II დანართის მე-10 პუნქტის 10.8 ქვეპუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ საჩხერის მუნიციპალიტეტში შპს „კავა კომპანია“-ს ფეთქებადი მასალების საწყობის (ფეთქებადი ნივთიერებების განადგურება) ექსპლუატაცია **დაექვემდებაროს** გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. შპს „კავა კომპანია“ ვალდებულია „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-8 მუხლის შესაბამისად უზრუნველყოს სკოპინგის პროცედურის გავლა;
3. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „კავა კომპანია“-ს;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „კავა კომპანია“-ს მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და საჩხერის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
6. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი